

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Petra Mikeše a Milana Podhrázkého v právní věci žalobce: **M. D.**, zastoupený Mgr. Michalou Tůmovou, advokátkou sídlem Purkyňova 3091/97c, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, sídlem třída Tomáše Bati 21, Zlín, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Ing. M. J.**, zastoupený Mgr. Janem Morávkem, advokátem sídlem Jeseniova 245/1, Praha 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 1. 2019, čj. KUZL-22262/2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 17. 1. 2022, čj. 34 A 5/2019-106, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 17. 1. 2022, čj. 34 A 5/2019-106, a rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 1. 2019, čj. KUZL-22262/2018.
- II. Žalobci **se ukládá** povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Luhačovice z 15. 2. 2018, čj. MULU 1834/2018 (dále „prvostupňové rozhodnutí“), byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. h) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“) ve spojení s § 21 odst. 1 téhož zákona. Přestupku se měl dopustit tím, že s vozidlem odbočoval vlevo, aniž dbal zvýšené opatrnosti, ohrozil řidiče jedoucího za ním na motocyklu (osobu zúčastněnou na řízení), jímž žalobce předjížděl. Následně došlo ke střetu obou vozidel, v jehož důsledku osoba zúčastněná na řízení utrpěla těžké zranění s dobou léčení cca 12 týdnů, došlo též k materiální škodě. Za spáchání přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 25 000 Kč, zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců a náhrada nákladů řízení.

[2] Prvostupňovým rozhodnutím byla též osoba zúčastněná na řízení uznána vinnou ze spáchání přestupků podle zákona o silničním provozu spočívajících v překročení nejvyšší povolené rychlosti spolu s neohleduplným a neukázněným chováním, za což mu byla uložena pokuta ve výši 2 000 Kč. Osoba zúčastněná na řízení nepodala odvolání.

[3] K odvolání žalobce změnil žalovaný výše uvedeným rozhodnutím prvostupňové rozhodnutí tak, že snížil uloženou pokutu na 23 000 Kč, ve zbytku odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Krajský soud v Brně žalobu zamítl v záhlaví specifikovaným rozsudkem.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost a současně navrhl, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek. Uvedl, že denní užívání motorového vozidla je pro něj nezbytně nutné z několika důvodů. V současnosti je zaměstnán u společnosti TRANS-SERVIS, spol. s r.o., jako řidič pracovních strojů. V případě zákazu řízení všech motorových vozidel by se neměl jak dostat do místa výkonu práce a ani by tuto práci nemohl vykonávat v plném rozsahu. Tím by byla velmi výrazně zasažena jeho příjmová sféra a zároveň by si musel hledat nové zaměstnání s jinou náplní práce, též by byl omezen ve výběru pracovních pozic na ty, které umožňují výkon práce v blízkosti jeho bydliště. Zákaz řízení by zasáhl rovněž do rodinné sféry stěžovatele, neboť by nemohl dodržovat nastavený režim střídavé péče o jeho sedmiletou dceru, jež bydlí s matkou cca 70 km od jeho bydliště a kde ji přebírá. Došlo by k omezení jejich kontaktu. Nemohl by ani pečovat o svoji osmašedesátiletou matku, jíž dováží potraviny a v případě potřeby jí vozí na lékařské prohlídky, přičemž je jediným členem rodiny, který se takto o matku stará.

[5] Shodně jako již v řízení před krajským soudem uvedl, že s výjimkou projednávaného přestupkového řízení je bezúhonnou osobou. Je zkušeným řidičem s řidičským oprávněním pro všechny skupiny motorových vozidel již od roku 1993. Jako osoba profesně způsobilá absolvuje pravidelné přezkoušení profesní způsobilosti včetně psychologických testů. Nemá žádný záznam v bodovém systému. Považuje se za příkladného účastníka silničního provozu.

[6] Stěžovatel je přesvědčený, že výkon rozhodnutí by pro něj znamenal nepoměrně větší újmu jak ve sféře pracovní a finanční, tak rodinné, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a to především proto, že uložená pokuta ani trest zákazu řízení se jiných osob netýká. S ohledem na povahu uložené sankce postihující osobně stěžovatele, nebude přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ani v rozporu s důležitým veřejným zájmem, s čímž v řízení o žalobě souhlasil i žalovaný.

[7] Žalovaný s přiznáním odkladného účinku nesouhlasí. Stěžovatel měl dle jeho názoru dostatek času, aby si své rodinné, pracovní a finanční poměry zařídil tak, že je zvládne i bez řidičského oprávnění. Ač souhlasil s přiznáním odkladného účinku žalobě, nyní má žalovaný za to, že je na čase, aby stěžovatel zaplatil pokutu a začal vykonávat uložený zákaz řízení všech motorových vozidel. S plynoucím časem od spáchání přestupku se výrazně snižuje efektivita a účinek uložených správních trestů. Další čekání až do rozhodnutí Nejvyššího správního soudu žalovaný nepovažuje za adekvátní s ohledem na ochranu veřejného zájmu, kterou je zajištění bezpečnosti silničního provozu.

[8] Osoba zúčastněná na řízení se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v soudem stanovené lhůtě nevyjádřila.

[9] Nejvyšší správní soud k návrhu předně uvádí, že kasační stížnost nemá odkladný účinek (§ 107 odst. 1 s. ř. s.), může jej však na návrh stěžovatele přiznat za přiměřeného užití § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Odkladný účinek lze tedy kasační stížnosti přiznat tehdy, jestliže by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského soudu znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

[10] Kromě formální podmínky, již je vznesení příslušného návrhu, je tedy pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nutné splnění tří podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky musejí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (usnesení rozšířeného senátu NSS z 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, bod 24). Povinnost tvrdit a osvědčit hrozbu újmy přitom tíží stěžovatele (usnesení NSS z 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32, nebo z 24. 9. 2015, čj. 2 As 218/2015-50, bod 5). Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (usnesení NSS z 30. 1. 2012, čj. 8 As 65/2011-74, bod 9), přičemž stěžovatelem tvrzená a prokazovaná újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (usnesení NSS z 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20, bod 10). Oproti tomu zpochybnění přiznání odkladného účinku pro rozpor s důležitým veřejným zájmem leží na žalovaném (usnesení Krajského soudu v Hradci Králové z 23. 10. 2003, čj. 52 Ca 9/2003-144, č. 87/2004 Sb. NSS), zatímco navrhovateli postačí, bude-li tvrdit, že takový rozpor s důležitým veřejným zájmem nehrozí.

[11] Nejvyšší správní soud má v dané věci předně za to, že stěžovatel svá tvrzení o existenci újmy (ve smyslu výše uvedeném) dostatečně osvědčil. Jak plyne z předložených listin, stěžovatel má v pracovní smlouvě sjednaný druh práce řidič pracovních strojů a podmínku, že může být vyslán na pracovní cesty mimo sjednané místo výkonu práce. Oprávnění řídit různá motorová vozidla tedy logicky a úzce souvisí s náplní jeho práce. Vykonatelnost žalobou napadeného rozhodnutí by tak (kromě povinnosti uhradit stanovenou pokutu ve výši 23 000 Kč) vedla k povinnosti stěžovatele podrobit se zákazu řízení všech motorových vozidel v délce 12 měsíců, což by mohlo způsobit ztrátu jeho zaměstnání a tím i finančních příjmů. Zákaz řízení by ho omezoval v péči o sedmiletou dceru, kterou má ve střídavé péči a od matky ji přebírá cca 70 km od svého bydliště, jakož i v možnosti péče o jeho téměř sedmdesátiletou matku.

[12] Dočasný výkon zákazu činnosti řízení, jež je důsledkem napadeného rozhodnutí žalovaného, tedy představuje pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by se výkon a jiné právní následky napadeného rozhodnutí odložily (usnesení NSS z 21. 2. 2013, čj. 4 As 8/2013-19, dle něž v případě trestu zákazu řízení újma způsobená přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti třetím osobám z povahy věci nepřipadá v úvahu). Stejně tak v dané věci není zřejmý rozpor s důležitým veřejným zájmem, který by přiznání odkladného účinku bránil. Nejvyšší správní soud nikterak nebagatelizuje závažnost jednání, kterého se stěžovatel měl podle rozhodnutí žalovaného dopustit, tím spíše, došlo-li k těžkému zranění osoby zúčastněné na řízení a nezanedbatelné materiální škodě, a se kterým je spojen zákaz řízení motorových vozidel v minimální délce 12 měsíců [§ 125c odst. 6 písm. a) zákona o silničním provozu]. V této souvislosti však přihlédl k tomu, že se přestupku měl dopustit z nedbalosti (jak plyne z napadeného rozhodnutí žalovaného) a rovněž není zřejmé (a ani žalovaný to netvrdí), že by se od spáchání vytýkaného přestupku stěžovatel dopustil dalšího porušení zákona o silničním provozu, z čehož by bylo možno případně dovodit ohrožení důležitého veřejného zájmu (ve smyslu ochrany zdraví a majetku ostatních účastníků silničního provozu). K argumentaci žalovaného pak uvádí, že potřeba vyčkat s vykonáním uloženého trestu zákazu řízení až do rozhodnutí Nejvyššího správního soudu nemůže sama o sobě založit rozpor s důležitým veřejným zájmem, neboť by to zcela vylučovalo přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V případě, že stěžovatel nebude v kasačním řízení úspěšný, vykonání uloženého trestu se nevyhne, ten bude v čase pouze odložen. Ve spojení s výše uvedenými závažnými důvody pracovního a rodinného charakteru tak má Nejvyšší správní soud za to, že v případě stěžovatele jsou dány výjimečné důvody pro přiznání odkladného účinku, neboť stěžovatel a jeho rodina jsou na držení řidičského oprávnění existenčně závislí (obdobně též usnesení NSS z 10. 4. 2013, čj. 6 As 29/2013-80, bod 17). Lze dodat (jak připomněl i stěžovatel), že krajský soud žalobě odkladný účinek také přiznal.

[13] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Učinil tak výslovně ve vztahu k napadenému rozsudku i napadenému rozhodnutí žalovaného, v důsledku čehož až do právní moci rozhodnutí o kasační stížnosti dochází k plné sistaci účinků shora označeného rozhodnutí žalovaného (usnesení rozšířeného senátu NSS z 16. 6. 2020, čj. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS).

[14] Rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je rozhodnutím dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti (usnesení NSS ze 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS). Ztotožní-li se Nejvyšší správní soud s krajským soudem v tom, že rozhodnutí žalovaného bylo v souladu se zákonem, pak bude povinností stěžovatele respektovat důsledky žalobou napadeného rozhodnutí. Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s.).

[15] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, a to podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Podle § 7 odst. 1 tohoto zákona je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; srov. k tomu též usnesení NSS čj. 1 As 27/2012-32], přičemž poplatek je v takovém případě splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit uložena (§ 7 odst. 1 věta druhá citovaného zákona). Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení.

[16] Poplatek lze zaplatit buď vylepením kolků na příslušném tiskopisu (viz níže), nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je **1080402522**. Nebude-li soudní poplatek včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 3. března 2022

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu

pokračování

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

podpis

↓ místo pro nalepení kolkových známek ↓